

POSTANOWIENIE

Dnia 28 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Kozielowicz

w sprawie z zażaleń W. K. i kurator małoletniej J. K.
na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej Szczecin-Zachód w
Szczecinie z dnia 31 stycznia 2024., sygn. akt [...], o odmowie wszczęcia śledztwa,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 28 czerwca 2024 r.,
wniosku Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie
zawartego w postanowieniu z dnia 16 kwietnia 2024 r., sygn. akt V Kp 132/24
o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu

p o s t a n o w i ł:

**uwzględnić wniosek i na podstawie art. 37 k.p.k. sprawę Sądu
Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie,
sygn. akt V Kp 132/24, przekazać do rozpoznania Sądowi
Rejonowemu w Elblągu.**

UZASADNIENIE

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i
Zachód w Szczecinie wskazuje, że zaskarżonym przez W. K. i kuratora małoletniej
J. K. postanowieniem prokurator odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie znęcania
się nad J. K., poprzez (między innymi) uniemożliwianie jej kontaktów z ojcem W. K.
i przedstawianie wizerunku ojca w złym świetle. Według treści zawiadomienia o
popęlnieniu przestępstwa, sprawcą czynu ma być matka dziecka, A. N. Oboje

rodzice małoletniej J. K. są adwokatami, prowadzącymi kancelarie w okręgu Sądu Okręgowego w Szczecinie. Obecnie są skonfliktowani i prowadzą przeciwko sobie szereg postępowań rodzinnych i cywilnych, między innymi o zapłatę, ochronę dóbr osobistych, zniesienie współwłasności, alimenty, rozstrzygnięcie w sprawach dziecka, ustalenie kontaktów z dzieckiem. W sprawach tych wielokrotnie obie strony podnosiły zarzuty co do stronnictwa sędziów je prowadzących, składając wnioski o wyłączenie sędziów i przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu. W kolejnych sprawach już same Sądy składały wnioski o przekazanie ich. W efekcie tych wniosków Sąd Najwyższy postanowieniami zapadłymi w sprawach II Co 91/21, II Co 189/21, III Co 202/22, III Co 341/22, III Co 499/22 i III Co 556/23 (takimi orzeczeniami dysponuje sąd orzekający w tej sprawie, a nie jest wykluczone, że orzeczeń tych było więcej), przekazywał sprawy do rozpoznania według właściwości rzeczowej odpowiednio: Sądowi Okręgowemu w Słupsku i Sądowi Rejonowemu w Słupsku.

W tej sytuacji, w ocenie Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie, zasadne jest rozważenie przełamania właściwości miejscowej także w tej sprawie i przekazania jej do rozpoznania innemu sądowi.

Wniosek zasługuje na uwzględnienie.

Należy przypomnieć, iż zgodnie z art. 37 k.p.k. powodem przekazania sprawy przez Sąd Najwyższy innemu sądowi równorzędnemu może być tylko dobro wymiaru sprawiedliwości. Oczywiście jest rzeczą, iż jest to przesłanka o charakterze ogólnym i wybitnie ocenna. Odnosząc się do niej, Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie przyjmuje, że przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu mogą uzasadniać powody związane z ujemnym wpływem na swobodę orzekania lub które mogą stwarzać przekonanie o braku warunków do rozpoznania sprawy w sposób obiektywny (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 lipca 1995 r., sygn. akt III KO 34/95, OSNKW 1995, z. 9-10, z dnia 17 maja 2001 r., sygn. akt IV KO 21/01, OSNKW 2001, z. 7- 8, poz. 58). Dobro wymiaru sprawiedliwości może także uzasadniać uruchomienie trybu określonego w art. 37 k.p.k. wtedy, **gdy „w następstwie konkretnych okoliczności może powstać w społecznym odbiorze przekonanie (nawet**

błędne), że sprawa nie zostanie bezstronnie rozpoznana” (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 grudnia 1999 r., sygn. akt III KO 98/99, Prokuratura i Prawo – Orzecznictwo, Nr 2000, z 3, poz. 7, z dnia 5 stycznia 2001 r., sygn. akt III KO 105/00. nie publ., z dnia 12 lutego 2002 r., sygn. akt V KO 3/02, nie publ.). Odróżnić można zatem dwie zasadnicze grupy ujemnych następstw w odniesieniu do sfery bezstronności sędziowskiej, które *in concreto* mogą przemawiać za przyjęciem, iż dobro wymiaru sprawiedliwości może doznać uszczerbku przez rozpoznanie sprawy przez sąd zgodnie z zasadą właściwości miejscowej, odnoszące się do „wewnętrznej” sfery sędziowskiej bezstronności, tj. zdolności konkretnego sądu do obiektywnego rozpoznania sprawy oraz negatywne następstwa odnoszące się do zewnętrznej sfery bezstronności sędziowskiej, tj. postrzegania sądu jako bezstronnego przez opinię publiczną (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 stycznia 2003 r. sygn. akt IV KO 61/02 nie publ.).

Mając na względzie tak rozumiane pojęcie dobra wymiaru sprawiedliwości, Sąd Najwyższy uznał, iż okoliczności przedstawione w uzasadnieniu postanowienia Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie mogą powodować powstanie w odbiorze społecznym przekonania o braku warunków do bezstronnego rozpoznania niniejszej sprawy i z mocy art. 37 k.p.k. postanowił przekazać tę sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Elblągu tj. sądowi spoza okręgu objętego właściwością Sądu Apelacyjnego w Szczecinie.

Kierując się powyższym, Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.

[PGW]